

Curs 2009-10 Codi :23227 Assignatura : Orientació Escolar

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

(Psicopedagogia: obligatòria , 2on sem, 4t curs, 4 crèdits)

Departament: Pedagogia Aplicada

Professors: Sebastià Sánchez Marín

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Aquesta disciplina vol ensenyar a dissenyar, adaptar, i aplicar programes d'educació per a la millora del rendiment escolar des de la realització professional.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

I.- PART TEÒRICA.

1.- Relació entre Educació per a la Carrera Professional, Orientació Professional i Orientació Escolar

2.- Models i criteris per l'elaboració i adaptació de programes d'Orientació Escolar a l'Educació Primària i a la ESO:

2.1 ORIENTACIÓ DE LA MOTIVACIÓ ACADÈMICA I DE LA FORMACIÓ

Anàlisi i síntesi dels models de MOTIVACIÓ

Alguns models globals:

- a. El nivell d'autoestima equival a nivells de motivació.
- b. L'atribució de la causalitat.
- c. La motivació per l' assoliment "logro".
- d. La curiositat com a motivació.
- e. Motivació intrínseca versus extrínseca
- f. Lloc de control intern o extern

Alguns models parcials:

- g. La zona activa de l'aula com a factor i indicador motivacional
- h. L'ansietat com a motivació

2.2. L'ORIENTACIÓ DE L'ATENCIÓ A L'AULA

- atenció concentrada versus difusa
- atenció selectiva versus dividida
- atenció activa versus atenció passiva
- atenció voluntària versus involuntària
- funcions de l'atenció
- atributs de l'atenció
- diferències individuals

2.3. PROGRAMA D'ORIENTACIÓ DELS HÀBITS D'ESTUDI

- Tècniques de millora de l'atenció en l'estudi
- L'organització de les sessions d'estudi
- Les tècniques dels resums i esquemes
- La lectura d'un text
- Com agafar apunts a classe
- Com preparar un examen
- Confecció de treballs
- Estratègies d'aprenentatge des de l'atenció i la memòria

2.4. L'ORIENTACIÓ DEL CLIMA D'ENSENYAMENT I APRENENTATGE A L'AULA

Conceptes i variables

S'entén per clima...

El clima d'aprenentatge pot ser conseqüència de múltiples factors:

- Professor
- Matèria
- Curs
- Centre escolar
- Comportament alumnes
- Ambient social

2.5. PROGRAMA D'AUTOESTIMA ACADÈMICA I PROFESSIONAL

L'autoestima és l'últim procés que realitza una persona en el llarg trajecte d'integrar les valoracions que rep del seu entorn:

- Família
- Escola
- Amics
- Ambient Social

Models d'autoestima:

- L'enfocament SOCIAL
- L'enfocament basat en la PERCEPCIÓ DEL SUBJECTE
- L'enfocament INTERACCIONISTA

2.6. PROGRAMA D'EDUCACIÓ DE LA DISCIPLINA A L'AULA

1. El model psicodinàmic
2. El model humanístic
3. El model Social ecològic
4. El model cognitiu-evolutiu
5. El model de presa de decisions
6. El model cognitiu conductual

2.7. PROGRAMA D'ADAPTACIÓ AL CANVI

L'ensenyament i aprenentatge de la creativitat i de la transferència integrada al currículum, poden facilitar-nos l'adaptació de la formació a les noves exigències del futur novador.

3.- Tipologia dels programes en funció dels nivells acadèmics, rendiment, valors educatius i agents:

1.- Motivació	2.- Atenció
3.- Estratègies d'aprenentatge (Hàbits d'estudi)	4.- Clima d'aprenentatge
5.- La millora de la convivència a l'aula	6.- Adaptació al canvi- Transferència
7.- Valors i normes	8.- Com fer programes?

II.- PART APLICADA.

- 4.- Disseny, simulació aplicada, avaluació i redisseny de 7 programes d'orientació escolar .
- 5.- Preparació de programes per aplicar-los a les classes i centres
- 6.- Creació i elaboració d'esquemes de nous programes
- 7.- Esquema del treball d'aplicació d'un programa d'orientació escolar a un Centre Educatiu:

- a.- Descripció del Centre i l'aula (1 pag.)
- b.- Presentació i adaptació del programa, si cal (2 pag.)
- c.- Descripció de l'aplicació del programa (2 pag.)
- d.- Presentació dels resultats i orientacions als professors-alumnes-tutor (3 pàgines)
- e.- Valoració i noves propostes (1-2 pàgines.)

METODOLOGIA

- 1.- El marc teòric, la simulació i adaptació dels programes o materials es realitzarà a l'aula.
- 2.- L'aplicació de programes en els centres escolars dependrà de les possibilitats reals dels estudiants. Serà imprescindible aplicar un programa en un Centre Educatiu i exposar-lo a classe per superar l'assignatura amb notable o excel·lent.

3. Avaluació

Per aprovar l'assignatura cal superar:

- 1.- L'examen teòric (amb 3 punts) dels continguts dels programes explicats a classe.
- 2.- Lliurament de les simulacions de cada un dels programes d'intervenció treballats a l'aula segons els esquemes lliurats. (2 punts).
- 3.- Aplicació d'un programa d'orientació escolar en un Centre Educatiu i exposició a l'aula. (4 punts).
- 4.- Lliurament dels resums de les exposicions i debat a l'aula (1 punt).

Les pràctiques realitzades a classe seran:

- 1.- Motivació i la millora del rendiment a l'aula.
- 2.- L'atenció a l'aula.
- 3.- Estratègies d'aprenentatge.
- 4.- Clima de l'aula i rendiment.
- 5.- Millora de la convivència a l'aula.
- 6.- Adaptació al canvi (la transferència dels aprenentatges).
- 7.- Valors i normes del grup classe.

Amplitud de cada pràctica de 2 a 5 pàgines

Aplicació i presentació del programa aplicat en un Centre Educatiu. Amplitud del treball màxim de 10 a 15 pàgines.

4. Fonts d'informació bàsica

L'estudiant tindrà un dossier de lectures obligatòries que podrà trobar, com a la resta fitxes de lectures opcionals, guions de treball, fitxes d'observació i avaluació, etc., al Campus Virtual. En aquest espai els estudiants disposaran materials que els ajudaran a confeccionar els treballs en grup i els treballs individuals.

Bibliografia recomanada

Bisquerra Alzina, R. (2003). Educación emocional y competencias básicas para la vida. En Revista de Educación Educativa vol 21 nº1. Murcia

Bolívar, A. (2006). La gestión del conocimiento en el centro escolar como organización que aprende. Organización y Gestión Educativa, 5 (septiembre-octubre), pp. 17-21. Del Rincón Igea, B. (1998): El psicopedagog en el centre de secundària. Este: Barcelona

Del Rincón Igea, B. (2001): Presente y futuro del trabajo psicopedagógico.: Ariel Educación: Barcelona

Montané, J. (1994): La orientación escolar en la educación secundaria. PPU: Barcelona

Rodríguez Espinar, S. (coord.) (1993): Teoría y práctica de la orientación educativa. PPU. Barcelona

Sánchez y Valero, J.A. (2003): "Un Problema d'escola". Disseny i aplicació d'un programa d'intervenció amb suport informàtic per a la millora de les relacions de convivència entre l'alumnat. Tesis doctoral. Departament de Pedagogia Aplicada.

Zabala, A. (2007) "11 ideas clave: como aprender y enseñar competencias". Editorial Grao: Barcelona